

Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde

**A DOMBÓVÁRI SZIVÁRVÁNY ÓVODA
TÜNDÉRKERT BÖLCSŐDÉJÉNEK
SZAKMAI (NEVELÉSI-GONDOZÁSI)
PROGRAMJA**

Készült: 2022. június

Érvényes: 2022. szeptember 1-jétől

Készítette: Bálintné Bende Klaudia
bölcsődevezető

Tartalomjegyzék

Bevezető	4
1. Az intézmény adatai.....	5
2. Helyzetelemzés, az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	6
2.1. Dombóvár földrajzi helyzete	6
2.2. A bölcsőde közvetlen környezete, ellátandó célcsoport.....	7
2.3. Az intézményi szervezet.....	8
2.4. Nyitva tartás	8
3. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei	9
3.1. Személyi feltételek	9
3.2. Tárgyi feltételek	9
4. A Tündérváros Bölcsőde minőségpolitikája	11
4.1. A Tündérváros Bölcsőde hitvallása:	11
5. A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei	12
5.1. A bölcsődei nevelés alapelvei	12
6. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása.....	15
6.2. Az egészséges testi fejlődés elősegítése.....	16
6.3. Az értelmi, érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése.....	18
6.4. Megismerési folyamatok fejlődésének segítése	19
7. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	20
7.1. A bölcsődei felvételi rendje.....	20
7.2. A „Saját kisgyermeknevelő” rendszer.....	22
7.3. A gyermekcsoportok szervezése	22
7.4. Napirend	23
7.5. A szülők tájékoztatásának formái	24
8. A szülővel való kapcsolattartás, a családi nevelés segítése	25
8.1. A szülői kapcsolattartás formái	26
8.2. A családi nevelés segítése	27
8.3. Egyéb szervezett programok	28
8.4. Ünnepek, hagyományok.....	28
9. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	29
10. A bölcsőde kapcsolatai.....	36

11.	A sajátos nevelési igényű gyermek, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek bölcsődei ellátása.....	36
12.	A gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	37
13.	Az igénybevevők és a személyes gondoskodást nyújtók jogainak védelme.....	38
14.	A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége módja, formái.....	39
15.	A bölcsődei nevelés-gondozás belső ellenőrzése, a bölcsődei dokumentumok.....	40
16.	A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére.....	42
	1. számú melléklet:.....	43
	2. számú melléklet:.....	47

Bevezető

A társadalmi változások, a szolgáltatásnyújtók és ellátók rendszerének változásai, mind magukban hordozzák az új célok, kihívások megfogalmazását. A Dombóvári Szivárvány Óvoda Tündéerkert Bölcsődéje (a továbbiakban: Tündéerkert Bölcsőde) szakmai (nevelési-gondozási) programjának középpontjában a Tündéerkert Bölcsődébe járó kisgyermek harmonikus, testi, lelki és szociális fejlődése, személyiségfejlődésének elősegítése, kibontakoztatása áll, a kisgyermek szüleinek szoros együttműködésével, a családok bevonásával.

A Tündéerkert Bölcsőde szakmai programja a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja figyelembevételével került kidolgozásra

A szakmai programot meghatározó jogszabályok:

- az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv,
- A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény - ENSZ Gyermekjogi Egyezmény (kihirdetve az 1991. évi LXIV. törvénnyel),
- Magyarország Alaptörvénye,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény,
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet,
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet,

- a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet,
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet,
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet,
- a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről szóló 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet,
- a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet,
- a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet,
- a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet.

1. Az intézmény adatai

A Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde többcélú köznevelési intézmény, ezen belül óvoda-bölcsőde, amely szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében óvoda és bölcsőde feladatait látja el. A többcélú intézmény keretei között működő óvodák és a bölcsőde között megvalósuló szakmai együttműködés biztosítja az intézmények közötti zökkenőmentes átmenetet a gyerekek számára.

A Tündérkert Bölcsőde szakmai programja a Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programjához kapcsolódik, annak mellékleteként kiegészíti azt.

Az intézmény hivatalos elnevezése: Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 7200 Dombóvár, Zrínyi utca 10.

Az intézmény címe: 7200 Dombóvár, Zrínyi utca 10.

Az intézmény székhelyének telefonszáma: 74/465-315

Az intézmény fenntartója: Dombóvár Város Önkormányzata (7200 Dombóvár, Szabadság utca 18.)

Az intézmény bölcsődei ellátást nyújtó telephelyének neve: Dombóvári Szivárvány Óvoda Tündérváros Bölcsődéje

A Tündérváros Bölcsőde címe: 7200 Dombóvár, Kórház utca 35.

A Tündérváros Bölcsőde telefonszáma: 74/466-424

A Tündérváros Bölcsőde által nyújtott bölcsődei szolgáltatás férőhelyszáma: 84 fő

A Tündérváros Bölcsőde gondozási egységeinek száma: 4

A Tündérváros Bölcsőde nyitvatartási ideje: hétköznaponként 6.00 -17.00 között

A Tündérváros Bölcsőde által nyújtott bölcsődei szolgáltatás ellátási területe: Attala, Csibrák, Csikóstóttós, Dalmand, Dombóvár, Döbrököz, Gyulaj, Jágónak, Kapospula, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Nak, Szakcs, Várong települések közigazgatási területe. A bölcsőde a fenntartó jóváhagyásával indokolt esetben a Dombóvári Járáson kívüli lakóhellyel rendelkező gyermekek ellátását is biztosíthatja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. § (5a) bekezdésében foglaltak szerint.

2. Helyzetelemzés, az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

2.1. Dombóvár földrajzi helyzete

Dombóvár város a Dél-Dunántúl közepén, Tolna, Baranya és Somogy megye találkozásánál, Tolna megye délnyugati csücskében helyezkedik el, déli határai mentén folyik a Kapos folyó. A város és környezete kiváló természeti adottságokkal is rendelkezik, idáig nyúlik a Külső-Somogyi-dombság déli része, a város egyes területei a Kapos-völgyben fekszenek, a Szőlőhegy a zselici dombok alján helyezkedik el, és a város közelében húzódnak kelet felől a Tolnai - Hegyhát és a Völgység domborai. Közigazgatási területe 78,48 négyzetkilométer, állandó lakosainak száma 2022. január 1-jén 17.990 fő.

Dombóvár közlekedése jól kapcsolódik az országos rendszerekhez. A Dél-Dunántúl kiemelt vasúti csomópontja, a Budapest-Pécs és a Budapest-Kaposvár-Gyékényes fővonalak csatlakozási, illetve elágazási pontja. A főváros két órán belül elérhető. A közúti közlekedésben a 61. számú főút összeköttetést biztosít Nagykanizsán, Letenyén keresztül Horvátországba, s tovább Olaszországba, Dunaföldváron keresztül az Alföldre. Tamásinál a 65. számú főútra

letérve 1 óra alatt érhető el Siófok, a Balaton. Alsóbbrendű utakon közelíthető meg Bonyhád, illetve Hőgyészen keresztül a megyeszékhely, Szekszárd.

Dombóvár igazi fejlődését a **vasútépítés** hozta meg. A kezdetben mezőgazdasági jellegű település, a közlekedés, ipar és kereskedelem központja lett az 1900-as évek elején. Megindult az infrastruktúra fejlesztés. 1970. április 1-jén Dombóvárt várossá nyilvánították. 1973-ban megkezdődött a gunarasi termál- és gyógyfürdő kialakítása, ami ma is a legfőbb idegenforgalmi vonzerőt jelenti a városban. Az 1990-es évektől a település fejlődése lelassult, a mezőgazdasági, ipari üzemek fokozatosan bezártak, nőtt a munkanélküliek száma, megváltozott a lakosság összetétele, a hátrányos helyzetűek száma emelkedett, az itt élők száma folyamatosan csökkent. Dombóvár fontos szerepet tölt be közigazgatási szempontból, térségi központ, a Dombóvári Járás székhelye, 15 község tartozik hozzá. A Dombóvári Járás állandó lakosságának száma Dombóvárral együtt 2022. január 1-jén 30.740 fő.

2.2. A bölcsőde közvetlen környezete, ellátandó célcsoport

A szakmai program elkészítésénél szükséges a közvetlen környezet ismerete. A kisvárosokra jellemző társadalmi környezet, a családok szociális helyzetének ismerete fontos tényező a nevelési - gondozási feladatok meghatározásánál.

Dombóváron is az elmúlt évek folyamatos társadalmi változásainak hatására a családok megváltozott szociális és anyagi helyzete miatt egyre többen igényelnek bölcsődei ellátást, térnek vissza dolgozni, válnak gyermeküket egyedül nevelő szülőkké, családfenntartókká. Dombóváron a Tündéerkert Bölcsőde egyedül látja el a városban lakó kisgyermekes családok napközbeni ellátásának igényét. Az utóbbi időben a városkörnyéki településekről, elősorban a Dombóvári Járás községeiből is egyre többen igényelnek ellátást gyermekeik számára, mert a városban vagy a közelben dolgoznak, és a Dombóvári Járásban nincs máshol bölcsődei szolgáltatás. Erre tekintettel a fenntartó Dombóvár Város Önkormányzata 15 település önkormányzatával ellátási szerződést kötött, emiatt a Bölcsőde ellátási területe kiegészült Attala, Csibrák, Csikóstóttós, Dalmand, Döbrököz, Gyulaj, Jágónak, Kapospula, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Nak, Szakcs, Várong településekkel.

Ha az ellátási területen élő igénylők számára biztosított a felvétel, akkor a Dombóvári Járáson kívüli lakóhellyel rendelkező gyermekek ellátását is biztosíthatja a Tündéerkert Bölcsőde a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. § (5a) bekezdésében foglaltak szerint. A bölcsődei ellátás iránti igények folyamatosan növekedtek,

ezért indokolt a 7. csoport indítása, a szükséges tárgyi és személyi feltételeket a fenntartó Dombóvár Város Önkormányzata biztosítja.

2.3. Az intézményi szervezet

Az 1990-es évek végétől folyamatosan változott a bölcsőde intézményi szervezete a többszöri átszervezések hatására, de mindig is tagintézmény, illetve intézményegység formában működött. Ennek következtében, változott az intézmény jogi státusza, feladatai, nagysága, vezetői struktúrája.

Az intézmény jogutódlással jön létre 2022. szeptember 1-jétől mint többcélú köznevelési intézmény, azon belül óvoda-bölcsőde. Az intézmény neve: Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde, melyet az intézmény székhelyén kívül még 3 tagóvoda és a Tündéerkert Bölcsőde alkot.

A Tündéerkert Bölcsőde a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43. § (2) bekezdés c) pontja szerint többcélú óvoda-bölcsődéként, az óvodától helyileg is elkülönülő szervezeti és szakmai egységként működik.

2.4. Nyitva tartás

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek a munka kezdésének és befejezésének időpontját, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő utazás időtartamát. A nyitvatartási ideje: munkanapokon 6.00-17.00. óra. Nyaranta a fenntartó által jóváhagyott ideig zárva tartunk, a zárva tartás ideje általában három naptári hét a július hónap végén, illetve az augusztus hónap elején. A zárva tartás pontos idejéről, a fenntartó döntése alapján minden év február 15-ig tájékoztatjuk a szülőket.

3. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei

3.1. Személyi feltételek

A bölcsődei ellátás szakmai létszámának minimum követelményeit a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

A Tündérkert Bölcsőde 2022 szeptemberétől 4 gondozási egységben 7 csoporttal működik, ennek megfelelően a bölcsődevezetőn kívül 16 kisgyermeknevelő látja el a gyermekek nevelését, gondozását.

A bölcsőde teljes nyitvatartási ideje alatt a gyermekekkel kisgyermeknevelő foglalkozik. A szakdolgozók főiskolai és/vagy szakirányú felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek.

A kisgyermeknevelők munkáját minden gondozási egységben egy-egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kiegészítői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el szükség szerint.

Heti 1 órában bölcsődeorvos kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését.

A Tündérkert Bölcsőde karbantartási és udvarosi feladatainak ellátását 1 fő megváltozott munkaképességű részmunkaidős karbantartó látja el napi 4 órában.

A Tündérkert Bölcsőde szakmai létszáma: 21 fő, melyből

- bölcsődevezető: 1 fő
- kisgyermeknevelő: 16 fő (14 fő a 7 bölcsődei csoportban, és további 2 fő a gondozási egységek száma miatt)
- bölcsődei dajka: 4 fő, ebből 2 fő rendelkezik bölcsődei dajka képesítéssel a 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet értelmében, 2 fő pedig a közelmúltban szerzett kisgyermeknevelői képesítést.

3.2. Tárgyi feltételek

A Tündérkert Bölcsőde 1976-ban épült Újdombóvár családi házas, könnyen megközelíthető zöld övezetében. Megfelelő infrastruktúrával rendelkezik, az utóbbi időben folyamatosan újult meg. Az elkészült fejlesztések eredményeképpen, a bölcsődei ellátáshoz szükséges szakmai elvárásoknak megfelelő eszközök beszerzésével, az esélyegyenlőség biztosításához szükséges feltételek megteremtésével, megfelelő, igényes, napközbeni ellátást, tudunk nyújtani a kisgyermek számára.

A 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet értelmében meghatározásra került az egy kisgyermekre jutó hasznos alapterület, egy-egy bölcsődei gondozási egység 24 kisgyermek elhelyezésére szolgál, mely gyermeköltözőből, fürdőszobából és 2 csoportszobából áll.

Az épület 4 gondozási egységből áll. A 4. pavilonban, került kialakításra az új csoportszoba, a mellette lévő helyiség pedig tornaszobaként funkcionál. 2022 tavaszára bölcsődénk teljesen megújult, a csoportszobák színvilága, belső tereinek kialakítása, a bútorzatok, drapériák a játékkészlet, a kisgyermekek elmélyült, szabad játéktevékenységét biztosítja. A dekoráció a kisgyermeknevelők keze munkáját dicséri, tágas, világos terek, pedagógiai szempontból jól elkülönült funkciójú sarkok jellemzik csoportszobáinkat. A gyermekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyermekek méretéhez és fejlettségéhez igazodnak.

A játékeszközök az egyéni és életkori sajátosságoknak megfelelő minőségben és mennyiségben biztosítanak lehetőséget a spontán játéktevékenységre, a kisgyermek személyiségének fejlesztésére, elősegítve ezzel a társas kapcsolatok, én tudat, elfogadás, empátia egészséges fejlődését. A szerepjáték kellékei, bábok, babák, autók, mesekönyvek, építő-konstruáló, nagymozgást segítő játékok, finommotorikát, vizuális nevelést fejlesztő eszközök biztosítják a zavartalan játéktevékenységet. A fürdőszobák tárgyi feltételei megfelelnek az előírásoknak.

Minden gondozási egységhez tartozik egy-egy terasz, ami az udvarhoz kapcsolódik. Két gondozási egység terasza teljesen elkülönített kisudvarral rendelkezik, a szabad levegőn való tartózkodásra, a csecsemők kint altatására használjuk. Egy gondozási egység terasza a térköves burkolatával a játszóudvar tágas részét képezi.

A bölcsőde játszóudvarának nagysága ideális a gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítésére. Idén tavasszal teljesen megújult udvari játékkészletünk. A hús, árnyékot adó lombos fák biztosítják a nyári időszak levegőztetésének lehetőségét.

A Tündéerkert Bölcsődében 2021 januárjától tálalókonyha működik. A főzési, előállítási feladatokat egy vállalkozás látja el, amely a fenntartóval áll szerződéses kapcsolatban. A tálalási feladatokat 1 fő konyhai kisegítő végzi, aki 2022. júliusától az intézmény alkalmazottja, mivel a tálalókonyhát az intézmény működteti.

A Tündéerkert Bölcsődénk szakmai programja összhangban van a Bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramjával, az alapprogramban megfogalmazott elvekkkel, a mindenkor hatályos jogszabályokkal.

4. A Tündérvkert Bölcsőde minőségpolitikája

Munkánk során fontos, hogy a szülők és kisgyermekük igényeit kielégítsük, a megváltozott elvárások szerint.

Célunk, hogy megteremtjük a korszerű gondozás-nevelés feltételeit, az ellátás minőségét javítsuk, a hibákat feltárjuk, megszüntessük, a színvonalat emeljük.

Ez fontos az ellátottak elvárásai, valamint a szakmai megfelelés elégedettségének szempontjából.

Célunk, hogy elemezzük szakmai munkánk eredményességét, hogy intézkedést eszközöljünk a változásokra.

Célunk:

- a szülőkkel való együttműködés, támogatás
- korszerű és szakszerű gondozás-nevelés biztosítása
- az egyéni gyermeki szükségletek kielégítése
- szakmai ismeretünk, tudásunk bővítése
- a munkatársak elégedettsége, motivációja

4.1. A Tündérvkert Bölcsőde hitvallása:

*„Fent a felhő szélén egy angyal mindent lát,
hogy a világot a Földön, gyerekek rajzolják,
Kicsiny, hegyezetlen, színes ceruzák.”*

Az első 3 évnek meghatározó szerepe van a kisgyermek személyiség fejlődésében. A bölcsőde az első intézmény, mellyel kapcsolatba kerül a család.

Számunkra a legfontosabb, hogy derűs, nyugodt, szeretetteljes légkört, biztonságos környezetet tudjon a kisgyermek számára biztosítani, az egyéni és életkori sajátosságai figyelembevételével, odafigyeléssel, tapasztalatszerzéssel, ismeretszerzéssel biztosítsa, segítse elő a személyiségük fejlődését, kibontakoztatását. Bölcsődünkben a nevelő munka a családi nevelésre épül. A szülőkkel együttműködve, egymás erősségeire építve biztosítjuk a kisgyermek harmonikus fejlődését.

5. A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

Szakmai cél:

Célunk, hogy a szülők érdeklődésére, nyitottságára, valamint kisgyermekük megismerésére épülve és elnyerve bizalmukat biztosítsuk gyermekeik napközbeni ellátását.

Nyugodt, derűs, biztonságos, egészséges, szeretetteljes légkörben, odafigyeléssel, szakszerű nevelés-gondozás mellett, biztosítsa a fejlődéséhez szükséges feltételeket. A kisgyermek elsajátítsák azokat a képességeket, készségeket, amikkel kiegyensúlyozottan viselkednek környezetükben, alkalmazkodnak a változásokhoz. Mindezt a család elsődleges tisztelete mellett, segítve a bölcsődei nevelés módszereivel és szemléletével.

Feladat:

Feladatunk a családban nevelkedő - 20 hetestől a hároméves korú kisgyermek szakszerű nevelése és gondozása. A kisgyermek testi lelki szociális jóllétének megteremtése, elfogadással, szeretettel, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzésre lehetőségek, viselkedésminták nyújtásával elősegíteni harmonikus fejlődését. A hátrányos helyzetű, gyermekek esetében, a hátrányok és következményeik enyhítése, szükség esetén más szervezetek, szakemberek bevonásával. A sajátos nevelési igényű gyermekeknél, minél korábbi életkorban elkezdve a gondozásba ágyazott fejlesztést, ezek által elősegítve a társadalomba való beilleszkedést.

Az első évek nevelő munkájának alapozó feladata van. A megalapozás szempontjából legnagyobb jelentősége a világ megismerésének, és az érzelmi kötődések kialakulásának van.

5.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait

A bölcsőde szerepe, mint nevelést-gondozást nyújtó intézmény, hogy a kisgyermek személyiségének kibontakoztatását, harmonikus fejlődését elősegítse. A szülők és gyermekek jogait tiszteletben tartva, a család megismerésére alapozva, erősségeit támogatva, bizalmi viszonyt kiépítve, a szülői kompetenciákat fejlessze, megerősítse. A szülő, egyenrangú, partneri kapcsolatban, segítse a kisgyermeknevelőt gyermeke megismerésében, az egyéni, differenciált bánásmód kialakításában.

6. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása

A szakmai program megvalósításával a bölcsődei nevelés fő célja a családi nevelés mellett a különböző háttérű családokból érkező kisgyermek harmonikus személyiségfejlődésének elősegítése, kibontakoztatása, testi, lelki és szociális jóllétének, megismerési folyamatainak elősegítése, mindezt a kisgyermek elfogadása, a tisztelet és a megbecsülés övezi. Fontosnak tartjuk, az élmény és tapasztalat szerzés általi egyéni, szociális és kognitív képességek kibontakoztatását. Bölcsődénkben családias légkörben, biztonságos, szeretetteljes környezetben minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet. Megtapasztalhatja az önfelelt, szabad játék örömét, fantáziája gazdagodhat. A kisgyermek fejlődése, érzelmi állapota, leginkább attól függ, hogyan fogadják el, alakítanak ki bensőséges kapcsolatot a kisgyermeknevelőjével.

A jó kisgyermeknevelő, elfogadó, nyílt és őszinte, szakmailag képzett, magatartása példaértékű. Fontosnak tartja, hogy a gyermek életében a szülői szerep tiszteletét. A rábízott kisgyermeket, tiszteli és ismeri. Tudja, hogy melyik gyermeknek mikor, mire van szüksége. A nevelési-

gondozási helyzetek mellett, csoportjában olyan szabályokat alakít ki, amelyek a gyermekek biztonságát, fejlődését szolgálják, érthetők, elfogadhatók és betarthatók.

6.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint ellátást nyújtó szolgáltató, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében, hiszen a kisgyermekes családok itt kerülnek kapcsolatba először gyermekintézménnyel. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumokra való épülés kiemelésével valósul meg. A szülők és a kisgyermeknevelők közötti kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, ő tudja közvetíteni szokásait, igényeit, szükségleteit, segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek megismerésére irányuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

6.2. Az egészséges testi fejlődés elősegítése

Bölcsődénk nagy figyelmet fordít a harmonikus testi fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtésére, a primer és egyéni szükségletek kielégítésére, az egészségvédelemre, az egészségre nevelésre, a környezethez való alkalmazkodásra és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

Egészséges táplálkozás megteremtése érdekében:

- biztosítjuk a kisgyermekek korának, fejlettségének, egyéni igényeinek megfelelő ételeket,
- biztosítjuk az elegendő időt és a nyugodt étkezés feltételeit,
- biztosítjuk a személyi állandóságot és saját helyet az étkezéseknél.

A táplálkozás és egészség szorosan összefügg egymással. A helyes táplálkozási szokásokat már kora kisgyermekkorban ki kell alakítani. Nagyon fontos, az étel összetétele, minősége, valamint a megfelelő tápanyag bevitele, ami fedezi a kisgyermek energiaszükségletét.

A gyermekek számára napi négyszeri étkezés biztosított. Ez a négy étkezés a reggeli, a tízórai, ebéd és uzsonna.

Kulturhigiénés szokások kialakítása:

- étkezések előtti kézmosás
- szalvéta használata
- papír zsebkendő használata
- wc használat után, helyes kézmosás
- törölköző használat.

Helyes technikák, szokások kialakítása, elegendő idő és az önállósodási törekvések támogatása mellett.

Mindezek mellett a gondozási helyzetekben való higiénés szabályok betartása, pelenkázó, bili, wc fertőtlenítése. A csoportszobák, tisztasága, rendje, (napi, heti, havi rendszerességgel, a nagytakarítás) folyamatos szellőztetés, játékok fertőtlenítése, heti ágynemű csere, illetve ezeknek szükség szerint elvégzése fontos feladat.

Prevenió fontossága:

Bölcsődénkben a kisgyermek naponta kapnak nyers zöldséget, gyümölcsöt a napi vitamin bevitel érdekében. A megfelelő folyadék bevitel, pótlása, leginkább vízfogyasztással történik. Az ebéd utáni szájöblítés és a rágásra szoktatás mind fontos feladata a bölcsődei életnek.

Szabad levegőn tartózkodás:

A szabad levegőn tartózkodás feltételeit, a napirendnek, évszaknak, időjárási viszonyoknak és a gyermekek életkorának megfelelően biztosítja az intézmény.

Kánikulában, erős szélben, esőben, nagy havazáskor, sűrű ködben, -5 fok alatti, hőmérséklet esetén mellőzve van a kint tartózkodás.

Rendszeres testmozgás:

A rendszeres testmozgás feltételeit az udvaron, mozgásfejlesztő játékaink révén biztosítja a bölcsőde tavasztól – ősziig, rotikom elemekből épített alagút, csúszda, valamint taposó motorok, triciklik, talicskák, homokozó készlet segítik a gyermek fejlődését.

6.3. Az értelmi, érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A derűs, nyugodt légkör kialakítására, a beszoktatással járó nehézségek, szorongások leküzdésére kiemelt figyelmet fordítanak a bölcsődei dolgozók. A kisgyermeknevelők a harmóniára, szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő légkör kialakítására, a harmonikus fejlődés segítésére törekednek. Az egyéni szükségleteket is igyekeznek kielégíteni a kisgyermek egyéni és életkori sajátosságainak, pillanatnyi érzelmi állapotának megfelelően.

Személyiség fejlesztése

A bölcsőde célja a kisgyermek személyiségének tudatos fejlesztése. A spontán, szabadon választott tevékenységformák alkalmával képességeik folyamatosan fejlődnek.

Sokrétű tevékenységet biztosít a bölcsőde az értelmi, érzelmi képességeik fejlesztésére is.

A nevelők igyekeznek az gyermekek érdeklődést felkelteni, fenntartani, kreatív sokrétű tevékenységet biztosítani, mely által fantáziájuk is szárnyalhat. Elegendő időt kell biztosítani ezek kiteljesedéséhez, önállósodási törekvéseiket támogatni, sokat dicsérni, siker élményhez juttatni őket.

Egyéni bánásmód, fejlődésbeli eltérések figyelembevétele

A kialakult képességek, erősségek fejlesztése, vagy éppen a különböző magatartásbeli, beilleszkedési zavarok enyhítése, szociális hátrányok leküzdése, nagy jelentőséggel bír a bölcsődei gondozás során. A kisgyermek tehetségének gondozása érdekében biztatni, megerősíteni kell őket, fejlesztő tevékenységeket kell biztosítani. Érdeklődési körét figyelembe véve, értelmi, érzelmi képességeit kell kibontakoztatni, kreatív lehetőségeket teremteni, sikerhez juttatni, kudarctól megóvni.

Közösségfejlesztés

A kisgyermek társadalomba való beilleszkedése, a közösségi élet színtere a bölcsőde. A kisgyermek itt találkozik először a közösséggel, az alkalmazkodással, a társas élet szabályaival. Nagy felelősség a kisgyermeknevelők részéről, a beilleszkedés megkönnyítése, a nehézségek felismerése, leküzdése.

Kisgyermeknevelőink következetesen, egyértelmű elvárások megfogalmazásával, szokás és szabályrendszer kialakítása mellett, de közös célok, színes tevékenységek, önkéntes játékok, programok biztosítása mellett, teremtik meg a gyermekek számára az együttműködés feltételeit.

6.4. Megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Számunkra fontos, hogy a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységeket tudjon végezni, önálló aktivitását és kreativitását támogassuk ismeretnyújtással, tapasztalatszerzéssel. A kisgyermek tevékenységét, támogató bátorító odafigyeléssel kísérjük, megerősítjük.

Környezeti nevelés szerepe

Bölcsődénkben kiemelt a környezeti nevelés szerepe, hogy megfelelő összhang alakuljon ki a kisgyermek és környezete között. Ismereteinek bővítésével, a megszerzett tapasztalatokkal, példamutató magatartással valósítható meg környezettudatos életmódra nevelés. Olyan szokások és szabályok, viselkedésminták, magatartásformák alakuljanak ki, amely a természetes környezet és kisgyermek harmóniájára törekszik.

A Tündérbölcsőde arculatát tükrözve egy egész nevelési évet felölelő projekt működik „Kiskertész leszek” címmel. A projekt célja, a kisgyermek megismertetése a kerti növényekkel, az ismeretek átadása mellett a környezettudatosság kialakítása.

Ezek a komplex ismeretek több területen valósulnak meg. Elsődlegesen a környezeti nevelés, a természet ismerete, növények, víz, talaj ismerete. Magok szórása, ültetése, palántázás, újrahasznosítás, komposztálás, kiskert rendben tartása, gazolás, öntözés, szüretelés.

A különböző folyamatokhoz, versek, mesék, mondókák kapcsolódnak. Az érzelmi, értelmi szociális fejlődést, egyaránt elősegíti, a példamutatás, a játékos tanulás, felajánlás, érdeklődés felkeltés módszereivel. Komplex írásos segédanyag készült, mely az egész éves munkát felöleli. A projektet családi délután zárja, ahol kiállítás, zöldség-gyümölcs kóstolás, gyümölcslevek préselése, játék keretében ismerhetik meg a szülők az éves munka eredményét.

A bölcsődei élet során hangsúlyt kap környezetünk tisztasága, rendje, ápolása, a tisztálkodás, a higiéné, az öltözködés és esztétika kialakítása. Értékrend kialakítása szűkebb környezetünkben, megfelelő magatartás, viselkedésformák, kiválasztása, pozitív szemlélet kialakítása, konfliktusok kezelése, egészséges életmódra nevelés.

Ismeretek bővítése a gyakorlatban, a csoportszobában, az udvaron, séták alkalmával.

Állatok megismerése, megfigyelése, simogatása.

Növények megismerése megfigyelése, gyűjtögetése, alkotások készítése.

Időjárás, évszakok megfigyelése, ismerete, tapasztalása, öltözködés kapcsolata, beszélgetések.

Járművek megfigyelése, különböző anyagok, színek, formák, tapintás, észlelés, érzékelés.

7. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

7.1. A bölcsődei felvételi rendje

A Tündérváros Bölcsődébe azon gyermekek szülei igényelhetnek elsősorban napközbeni ellátást, akik a Dombóvári Járás területén állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkeznek. Ha a férőhelyszám lehetővé teszi a Dombóvári Járás területén kívül élő gyermek is felvehető, a törvényi előírás szerint, ha mindkét szülő munkaviszonyban áll, vagy valamilyen oknál fogva nem tudják megoldani kisgyermekük napközbeni felügyeletét.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42/A. §-a szerint a bölcsődébe a gyermek húszhetes korától nevelhető, gondozható – a törvényben foglalt kivételekkel – ha a harmadik életévét

- a) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
- b) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek a bölcsődei ellátásban annak az évnél az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

A felvételnél előnyt jelent:

- A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermek
- Az egyedül álló szülő gyermeke

- Orvosi igazolás megléte, hogy a gyermek ellátását nem tudja biztosítani a szülő
- A családban élő gyermekek száma 3 fő, vagy azt meghaladja, de a törvény értelmében a szülő ezen gyermekére nézve nem részesül GYED, GYES folyósításában
- Gondozásba vett gyermek, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei ellátás

A kisgyermek bölcsődébe való elhelyezését a szülő hozzájárulásával kérheti:

- A körzeti védőnő
- A házi orvos, gyermekorvos
- A szakértői rehabilitációs bizottság
- A Család- és Gyermekjóléti szolgálat
- Gyámhatóság

A kisgyermek felvételét kérheti a szülő, személyesen az intézményvezetőnél.

Önkéntesen történik a kérelem benyújtása, melyről az intézményvezető dönt a megfelelő dokumentumok bemutatása után.

A beiratkozást megelőzően nyílt nap megtartására kerül sor, amikor az érdeklődő szülők gyermekeikkel együtt bepillantást nyerhetnek a Tündérgert Bölcsőde életébe. Körbejárják az intézményt, kötetlenül beszélgethetnek a kisgyermeknevelőkkel, játéklehetőséget biztosítunk, kóstolóval kínáljuk őket.

A szülők tájékoztatást kapnak a beiratkozás időpontjáról, a felvétel rendjéről, a szükséges dokumentumok bemutatásáról, a beszoktatás rendjéről és a napirendről.

A felvételéhez szükséges dokumentumok:

- Orvosi igazolás a kisgyermek gyermekorvosától, hogy egészséges bölcsődei közösségbe felvehető
- Munkáltatói igazolás a szülők munkaviszonyáról, szándéknyilatkozat a munkáltató részéről, hogy alkalmazni fogja a szülőt
- Munkaügyi központtól igazolás, munkaerőpiaci képzésben való részvétel
- Iskolalátogatási igazolás, tanulói jogviszonyról
- Kisgyermek lakcímkártyája, TAJ kártyája
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről szóló határozat

- Magyar Államkincstár igazolása a 3 vagy több gyermek után folyósított családi pótlék összegéről, tartós betegség esetén, egyedül álló szülő
- Tartós betegség igazolásához, orvosi szakvélemény
- Nevelésbe vétel, védelembe vétel esetén az erről szóló határozat
- Sajátos nevelési igényű gyermek, a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetében a szakértői vélemény

A bölcsődei elhelyezés megszűnik a jogszabályban előírtak szerint:

- Ha a gyermek 3. életévét betöltötte a nevelési év végén
- Ha testi vagy szellemi fejlettsége alapján nem alkalmas óvodai nevelésre, 4. életévét betöltött augusztus 31-én
- Ha kisgyermek veszélyezteteti társai egészségét
- A szülő kérésére, ha kéri a bölcsődei ellátás megszüntetését
- Ha a sajátos nevelési igényű gyermek a hatodik életévét betölti, annak az évnek az augusztus 31-én

7.2. A „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A „Saját kisgyermeknevelő” rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik a bölcsődei csoportban.

A csoport gyermekeinek egy része (5 –6 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A gondozás – nevelés mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „Saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője.

A „Saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait.

Elsősorban a „Saját kisgyermeknevelő” segíti őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

7.3. A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát jogszabály, a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet határozza meg.

A bölcsődei gyermekcsoportok létszáma legfeljebb 12 fő lehet a csoportszobák alapterülete alapján. Egy kisgyermeknevelő maximum 6 „saját” gyermeket láthat el.

A sajátos nevelési igényű gyermek, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei csoportban (integráltan) történő gondozása-nevelése fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg. A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint lehet homogén és vegyes csoport.

Bölcsődénkben nem működik speciális bölcsődei csoport, minden bölcsődei csoportban legfeljebb kettő sajátos nevelési igényű gyermek, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek lehet, mely esetben a csoport létszáma 11 vagy 10 fő.

7.4. Napirend

A bölcsődei munka alapfeltétele a jól kialakított, folyamatos rugalmas napirend.

A napirend állandósága a gyermek számára nemcsak a fizikai szükségletek szempontjából nélkülözhetetlen. Napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy a csoport életében is rendszer legyen, a gyermekek tájékozódást kapjanak a várható eseményekről, felesleges várakozási idő nélkül.

A napirend megkönnyíti a gyermek tájékozódását, lehetővé teszi számára a gondozási műveletek „előrelátását”, ezáltal tehát elősegíti a gyermek alkalmazkodását, fokozza biztonságérzetét. A napirendet a kisgyermeknevelők, az évszakok és a csoport korösszetételének figyelembevételével határozzák meg.

A folyamatos napirend kialakításának általános elvei:

- A gyermekközösség napirendjében úgy kell a közösség szükségleteit és igényeit kielégíteni, hogy közben az egyes gyermek szükségleteit és igényeit is figyelembe vesszük.
- A gyermek bölcsődei napirendjének kialakításánál az otthoni körülményekkel, eseményekkel mindenkor számolni kell.
- A gyermek szükségletei és igényei együtt változnak életkorával, fejlődésével, így a szükségletek, igények kielégítési módjának is az életkornak megfelelően változnia kell. Ennek megfelelően külön elvek szerint kell kialakítani a csecsemőcsoport, a típegőcsoport, valamint a nagycsoport napirendjét.

- A csoportok napirendje az évszakok változásával is módosul (tavasztól folyamatosan nő a levegőn való tartózkodás ideje, télen a levegőztetést hosszabb előkészítés előzi meg). Ezért szükséges a napirend állandó, folyamatos rugalmas változtatása.
- Személyi állandóság, a megfelelő tárgyi feltételek és eszközellátottság, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával összehangolt munka.

NAPIREND

06 ⁰⁰ – 07 ⁴⁵	Folyamatos érkezés, szabad játék a csoportszobában
07 ⁴⁵ – 08 ⁰⁰	Kézmosás, törülközés
08 ⁰⁰ – 08 ³⁰	Reggeli
08 ³⁰ - 11 ¹⁵	Szabad játék a csoportszobában illetve az udvaron
9 ³⁰ – 9 ⁴⁵	Tízórai (rostos gyümölcsital)
11 ⁰⁰ – 11 ²⁰	Vetkőzés, kézmosás, törülközés
11 ²⁰ - 12 ⁰⁰	Ebéd, szájöblítés
12 ⁰⁰ - 14 ³⁰	Alvás
14 ³⁰ - 15 ⁰⁰	Fürdőszobai tevékenység
15 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Uzsonna
15 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység a csoportszobában (tavasztól őszig az udvaron, ha az időjárás engedi)

Napirenden belül szükség szerint pelenkázás, WC használat, kézmosás történik.

7.5. A szülők tájékoztatásának formái

A bölcsődei nevelés-gondozás a szülői neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését.

Az együttműködés, a kölcsönös bizalom, az őszinteség, az etikus magatartás, a személyi jogokat tiszteletben tartó és hangvétellő kommunikáció, az információ megosztása, a kisgyermek eredményes fejlődését szolgálja.

A szülői tájékoztatás formái közül a **napi beszélgetések** a legalapvetőbbek a kisgyermek átvételénél és átadásánál, ez a legfontosabb napi történések ismertetését öleli fel. Folyamatos tájékoztatás eszköze a csoportok által **zártan** működtetett (csak a saját csoportba járó kisgyermek szülei számára elérhető) **facebook oldal**, ami a mindennapi jelzések, információk és kérések színtere lett. A kisgyermeknevelők saját csoportjukban zajló eseményekről, tevékenységekről, programokról, folyamatosan információt szolgáltatnak, hívják fel a figyelmet, a közelgő eseményekre, valamint tesznek fel képeket a csoportjukba járó kisgyermek mindennapi tevékenységéről. Ez utóbbi kapcsán mindenkitől kér az intézmény

hozzájárulást az adatok kezeléséhez. A szülők, örömmel veszik, hogy bepillanthatnak gyermekük tevékenységébe és látják, hogy biztonságos, derűs környezetben, önfeledten játszik és fejlődik. A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeresen vezetett **családi füzet**, mely tartalmazza a gyermek beszoktatását, beilleszkedését, a rá vonatkozó aktuális és fontos információkat, a gyermek fejlettségi állapotát. A **hirdetőtáblán** az általános, aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról, térítési díjak változásáról, befizetésének időpontjáról, heti étlapról, gyermekjogi képviselő és érdekképviselői fórum tagjainak elérhetőségeiről vannak tájékoztatva a szülők. **Szülő csoportos megbeszélések** szolgálnak a szülői igényeknek megfelelően a csoportot érintő, illetve az oda járó kisgyermek szüleit érdeklő, érintő kérdések, nevelési helyzetek, dilemmák megvitatására a csoport kisgyermeknevelőivel évente 3 alkalommal.

Szülői értekezlet évente legalább két alkalommal kerül megtartásra. Az értekezlet a bölcsődei élet megismertetése, a szülőket foglalkoztató kérdések, megbeszélésére szolgál. A szülői közösség, érdekképviselői fórum, segíti a dolgozók munkáját, részt vesz az intézmény tevékenységében, közvetíti a szülők jelzéseit.

Fogadó órára, a szülők egyéni igényei szerint van lehetőség. A bölcsődevezető a szülők igényei szerint leginkább előre egyeztetett időpontban, de anélkül is a szülők rendelkezésére áll bármilyen témájú megkeresés kapcsán.

8. A szülőkkel való kapcsolattartás, a családi nevelés segítése

A Tündérbölcsőde kiemelt feladata a szülőkkel való kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése, kisgyermekük egészséges személyiségfejlésének és szocializációjának érdekében a szülők megaláztatására szolgáljon.

Nagyon fontos, hogy odafordulással, elfogadással, bizalommal teljes kapcsolat alakuljon ki a kisgyermeknevelő és a kisgyermek szülője között, hiszen testi, lelki szociális jólétét ez a közös együttműködés segítheti elő.

Az együttműködés legfontosabb feltétele, a kölcsönös bizalom, a szülő érezze, hogy kisgyermekét szeretve van, szeret bölcsődébe járni, szereti nevelőit, társait. A kisgyermeknevelő pedig szakmai felkészültségével és magatartásával mutasson példát.

A meghirdetett bölcsődei jelentkezés előtt, nyílt napot tart intézményünk az érdeklődő szülők számára, ahol széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, szokásokról, szabályokról, beszoktatás jelentőségéről, ismerkedhetnek, beszélgethetnek a nevelőkkel, bepillanthatnak a

bölcsődei életbe, ismerkedhetnek az épület adottságaival. A honlapon, szóróanyagokon és faliújságon ismerkedhetnek a programokkal.

8.1. A szülői kapcsolattartás formái

Szülői kapcsolattartás formái különböző szerepet töltenek be, de a tájékozottság hozzájárul az együttműködéshez. A bölcsődevezető a jelentkezések, a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések, a szülői értekezletek, a családi délutánok és programok alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel.

Szülői értekezlet

Az első szülői értekezlet időpontja, a beszoktatást 1 hónappal előzi meg, itt pontos tájékoztatást kapnak a szülők, a bölcsődevezetőtől. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsődeorvost, ismerteti a szakmai programot, a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Elmondja, melyik csoportba került gyermekük, kik lesznek kisgyermeknevelői és mikor kezdődik bölcsődei adaptációja. Ezután a kisgyermeknevelők csoportszobáikban fogadják a szülőket, ahol ismertetik a beszoktatás módját, idejét, várható időtartamát, az elválás nehézségeit, megbeszélik a családlátogatások időpontját, tájékoztatást kapnak a bölcsőde napirendjéről. A kisgyermek beszoktatását követően ősszel, kerül sor újabb szülői értekezletre, a munkaterv és a tervezett programok megismertetésére, a szülőket érintő kérdések megbeszélésére.

Családlátogatás

A kisgyermek felvételét megelőzően, előre megbeszélte időpontban történik a családlátogatás. Célja, hogy a kisgyermek, saját biztonságot jelentő, otthoni környezetében figyelje meg a kisgyermeknevelő és kapcsolat felvételt kezdeményezze a szülőkkel és gyermekükkel.

Ismerje meg, betekintést nyerjen a gyermek családban betöltött helyét illetően, a szülőkkel kapcsolatos benyomást szerezzen a gyermek gondozásával-nevelésével kapcsolatosan.

Természetesen a szülői jogokat szem előtt tartva, ha nem egyezik bele a szülő, elmarad a családlátogatás.

8.2. A családi nevelés segítése

Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)

A bölcsődében a szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerével szoktatjuk a kisgyermeket a bölcsődei közösségbe.

A fokozatos beszoktatás módszere jelentősen megkönnyíti a kisgyermek beilleszkedését a bölcsődei közösségbe, és csökkenti az adaptáció során fellépő negatív jelenségeket.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás nemcsak a gyermek számára jelent előnyöket, hanem hatással van a család és a bölcsőde kapcsolatának alakulására is.

Megváltoztatja a formális együttműködést azáltal, hogy lehetőséget nyújt a családnak, és a bölcsőde gondozási, nevelési módszereinek összehasonlítására, a közös célok együttes megvalósítására.

A beszoktatás menete:

Célszerű, ha a beszoktatás 2 hétig tart, de esetenként ez a gyermek viselkedésétől függően növelhető, illetve csökkenthető.

A beszoktatás az első héten a szülővel történik, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel.

A kisgyermeknevelők a gyermek együttműködésétől függően, már az első napokban próbálkoznak a kapcsolat kialakításával, kísérletet tesznek egy-egy gondozási részművelet elvégzésére is a szülő jelenlétében (pl. kínálás, cipő bekötése, orrtörölés, stb.).

A beszoktatás harmadik – negyedik napjától szükséges, hogy a kisgyermeknevelő a szülő jelenlétében fokozatosan átvegye a gyermek gondozását. A kapcsolatot úgy kell kialakítani, hogy a játékidőben az anya, illetve a szülő rövidebb hosszabb ideig egyedül hagyja a gyermeket. A gyermek iránti figyelem, szeretetteljes odafordulás, a szülőben megerősíti a kisgyermeknevelő iránti bizalmat.

A bölcsődében tapasztalt nevelői légkör, a kisgyermeknevelő szakmai tudása, a szülővel szemben tanúsított magatartása, tekintélyének elfogadása, a bölcsődei munka elismerését és értékelését eredményezi.

Napi beszélgetések

A kölcsönös napi tájékoztatás rendkívül fontos érkezéskor és távozáskor. A szülő tájékoztatást nyújt az előző napi történésekről, egészségi állapotáról, a kisgyermek érzelmi állapotáról. Hazaadáskor pedig a kisgyermeknevelő tájékoztatja a nap történéseiről, a kisgyermek hangulatáról, érzelmeiről, étkezéséről, alvásról, önállóságáról. A napi beszélgetéseknek,

kapcsolat formáló, bizalmat erősítő szerepe van. Segíti az együttműködést, a nevelés összehangolását, a család bevonásával.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetést kezdeményezheti a szülő, kisgyermeknevelő, bölcsődevezető. Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékoztatást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, fejlődésbeli lemaradást, nevelési problémák közös átgondolását szolgálják. Akár külső szakember bevonásával, a szakmai kompetencián túlmutató kérdésekben.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések lehetőséget biztosítanak, hogy az egy csoportba járó gyermekek szülei találkozzanak, beszélhessenek az aktuális, gyermekeiket érintő nevelési, fejlődési kérdésekről, a problémák megosztása, egymás meghallgatása a szülői kompetenciát erősíti. A családi nevelés segítése a cél. A kisgyermeknevelők vezetik a beszélgetést a szülők igényeinek és érdeklődési körének megfelelően.

8.3. Egyéb szervezett programok

A bölcsődei programok a családok igényeihez igazodnak a kapcsolat erősítése céljából. Leginkább a családi délután, az együtt eltöltött idő, közös élmény szerzése igényelt a szülők részéről. Ünnepek, jeles napok köré építi ezeket a bölcsőde. A kisgyermek a szülei jelenlétében, szüleikkel, kortársaikkal játszanak együtt. A szülők kötetlenül beszélgethetnek egymással, a nevelőkkel. A gyermeknap családi délutánnak már hagyománya van.

8.4. Ünnepek, hagyományok

Ünnepek:

- Születésnap: csoporton belül, az ünnepelt gyermek születésnapja körül zajlik. Az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik.
- Mikulás: Téalapó érkezik a bölcsődébe. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek és minden csoport új játékokat is kap.
- Karácsonyvárás: adventi időszak alkalmával az ünnepre hangolódunk, mézeskalácsot készítünk, együtt öltöztetjük díszbe csoportjainkat, egységeinket, lelkünket a kisgyermekkel.

- Farsang: gondozási egységenként ünnepelünk. Jelmezbe öltöznek, álarcot öltenek a gyermekek és kisgyermeknevelőik, zenés, vidám délelőtti tartunk.
- Húsvét: a gondozási egység együtt ünnepel. Minden gyermek húsvéti édesség csomagot kap, amit a játszóudvaron rejtenek el a kisgyermeknevelők, a fűben apró tojásokat dobálnak el, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára.
- Anyák napja: ajándékot, meglepetést készítünk a gyermekekkel az édesanyák részére
- Gyermeknap: családdal közös rendezvény, ünnepi programok biztosításával.
- Kiskertész leszek: családi délután, közös tevékenység a szülők bevonásával, az éves munka bemutatása.

Az ünnepek alkalmával ajándékokat készítenek a kicsiknek, kidíszítik a csoportszobákat, és családi hangulatban az érdeklődő szülőkkel együtt ünnepelnek. Születésnap, névnap alkalmából megköszönik a gyermekeket.

9. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a gyermek és kisgyermeknevelő között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Az egyes gondozási tevékenységek során, különböző gondozási módszereket alkalmazunk. A személyre szóló gondozás helyes módszerének kiválasztásánál a kisgyermeknevelőnek ismerni kell a gyermek egyéni és életkori sajátosságait, egyéni szükségleteit, fejlettségi szintjét. A kompetencia kialakulásának feltétele, hogy már a csecsemő is részt vehessen aktívan a gondozási helyzetekben, próbálkozásait a felnőtt dicsérje, támogassa, biztassa. Lényeges a megfelelő idő biztosítása, mivel igen hosszú időt, gyakorlást vesz igénybe egy mozzanat elsajátítása, megtanulása. A kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelő gyermek számára adott jelzései, kihatnak a gyermek személyiségének fejlődésére. A gondozás befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást.

A gondozás, nevelés főbb helyzetei

A Tündérgert Bölcsődénben a nevelés-gondozás helyzeteinek célja, hogy a gyermek testi-lelki harmóniáját, melyhez tartozik a személyi-tárgyi környezettel való harmónia is, lehetőséget nyújtson a gyermek számára, hogy pillanatnyi pszichés állapotának megfelelően

ismerkedhessen környezetével, hogy közben viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális fejlődéséhez, szocializációjához. A bölcsődei élet motiváló, tapasztalatokat nyújtó, megismerési, tanulási folyamatokat biztosító, élményekben gazdag, társas közegben történő interakcióra ösztönző legyen. Életkoruknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt a tevékenységekben, azok kiválasztásában, alakításában. A gondozás (öltözködés, tisztába tevés, kézmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

Tisztálkodás

Minden gondozási művelet kapcsán arra kell törekedni, hogy az a gyermeknek kellemes élmény legyen. A higiénés műveletek elsajátításában nagy szerepe van az utánzásnak, a felnőtt példamutatásának, az életkornak megfelelő életritmus, a jó napirend kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés feltétele. A személyi tisztaság szokássá alakítása feladata a bölcsődei tisztálkodásnak. Igénnyé kell, hogy alakuljon a gyermekekben a mosakodás, fésülködés, szájjöblítés tevékenysége. A kisgyermeknevelők megtanítják a helyes száj öblítésére a megfelelő hajápolásra, a helyes orrfúvásra a kisgyermekeket. A kéz-arcmosás minden étkezés előtt és után, illetve szükség szerint történik. A WC használat, illetve pelenkázás is a gyermek igényei szerint valósul meg.

Étkezés

A gyermekkorban kialakult táplálkozási szokások nehezen befolyásolható mintaként rögzülnek, és egész életre szóló ízlésformáló szerepük van.

Tehát a gyermekkel kapcsolatban levő szakembereknek, kisgyermeknevelőknek, óriási a szerepük az életmódi szokások alakításában. A táplálásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet, a szociális kapcsolatok alakulásában is.

A kisgyermeknevelő feladatai a csecsemő és kisgyermek táplálásával kapcsolatban:

- kellemes, nyugodt légkör kialakítása
- megszerettetni a különböző ízű, sűrűségű, a korának megfelelő ételeket
- megtanítani az önálló étkezésre
- helyes szokásokat kialakítani

Bölcsődénkben a napi étkezések a jól szervezett folyamatos napirend szerint történnek. Amíg a gyermekek nem esznek egyedül vagy együtt, fontos egy megfelelő etetési sorrend kialakítása. Az életkori sajátosságok figyelembevételével először a csecsemők étkeznek (ölben evés- ivás). A csecsemőket a kisgyermeknevelő mindig állandó, meghatározott sorrendben gondozza. Egy-

egy csecsemő egyszeri felvételekor több gondozási műveletet végez egymás után. (pl. tisztázás, mosdatás, etetés, öltöztetés és levegőre történő fektetés).

A kanál önálló használatával a gyermekek többsége 1,5 éves kora körül kezd szívesen próbálkozni. Ilyenkor úgynevezett „kétkanalas” módszert alkalmaznak a nevelők. A kisgyermeknevelő a gyermekkel szemben ülve eteti, és neki is ad egy kanalat, hogy próbálkozhasson. Fontos az előke használat is a gyermek ruhájának védelme érdekében, hiszen az elején még sok étel megy mellé. Amikor már egyre ügyesebben eszik, az előkéje is egyre tisztább marad. Körülbelül 2,5 év körül olyan tisztán tud enni, hogy nincs szüksége előkére.

A 2-2 és fél éves gyermekek már ügyesen terítenek maguknak. Mindenkinek megszokott, saját helye van az asztalnál. Minden kisgyermeknevelő a „saját” gyermekeinek étkezésénél felügyel. Amelyik kisgyermek elfárad az étkezésben, kisgyermeknevelője segítséget nyújt számára. Az intézmény törekszik a gyermekek egészséges táplálására (sok főzelékféle, friss gyümölcs, rostos gyümölcsle adása).

Az étkezések menete:

- reggeli
- tízórai
- ebéd
- uzsonna

A szülők a hirdetőre kifüggesztett étlap alapján tájékozódhatnak az aznapi étrendről.

Öltözködés

A gyermek öltöztetését mindig igényeinek, fejlettségének megfelelően végzik a nevelők.

Öltöztetés közben lehetőség nyílik a gyermek nevelésére, a helyes öltöztetés örömforrás a gyermeknek. Öltözködés közben ismerete nyújtunk, higiénés és esztétikai érzékét is fejlesszük. Öltözködés terén a gyermekek a teljes önállóságot még 3 éves korra sem érik el. A befejező, eligazító műveletben még segítséget igényelnek. Fontos dolog, hogy a gyermekekre mindig fejlettségének megfelelő ruhadarabot adjanak. Tapasztalat szerint a 2 éves gyermekek már a vetkőzéssel önállóan próbálkoznak. A 2,5 – 3 évesek pedig már próbálkoznak az öltözködéssel és gombolással is. A kisgyermeknevelők elegendő időt biztosítanak a gyermekek próbálkozásaira.

Pihenés, levegőztetés, napoztatás

A gyermekek zavartalan fejlődésének alapfeltétele az életkorának megfelelő pihenés, alvás idő. Az életkor növekedésével fokozatosan csökken az alvásigény. A gyermekeknek biztosított az elegendő és nyugodt alvás tárgyi, személyi és nevelési feltételei.

Alkalmazkodni kell a gyermekek egyéni alvási szokásaihoz. Pl. cumi, cumisüveg, megszokott kendő, kedvenc maci, stb. használata.

Az egészséges csecsemő és kisgyermek számára a szabad levegőn való tartózkodás éppen olyan fontos, mint a megfelelő táplálék. A levegőztetés fontos szervezési feladat.

A csecsemőket életritmusuk figyelembevételével a szabad levegőn altatjuk. Ehhez megfelelő tárgyi feltételek szükségesek: kiságy, megfelelő ágynemű, ruhanemű.

Nyáron a nap nagy részét a játszóudvaron töltik a gyerekek. A napsugarak jótékonyan hatnak a gyermekek egészségére (D vitamin kialakulása, gyulladás gátló, immunrendszer erősítő hatás).

A veszélyes ultraibolya sugarak ellen magas faktorszámú napozókrémeket kérünk a szülőktől.

A nagy melegben pancsolókban frissülnek fel a gyerekek. A csecsemőket szűrt fényben napoztatjuk.

Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés

A pelenkázást mindig a napirendet figyelembe véve kell végezni, kivéve szükség esetén. A csecsemőt és kisgyermeket mindig a korának, fejlettségi szintjének megfelelően, helyes módon pelenkázunk, hogy napközbeni mozgását tevékenysége ne legyen gátolva.

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Az első olyan elhatározás, amely során kényelmetlenséget vállal annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjék.

Az elhatározás alapja, hogy olyan akar lenni, mint a felnőttek. Az ehhez szükséges elhatározásra kb. 2 éves kora körül érik meg, ha a pszichés és szomatikus feltételek kialakultak. A szobatisztává válás folyamata gyermekenként eltérő, egyik napról a másikra vagy sikerek és kudarcok váltogatásával, fokozatosan alakul ki. Fontos, hogy a felnőtt ebben is kezdettől fogva támogassa, együttműködjön vele. A teljes szobatisztaságot a szülővel szorosán együttműködve érjük el.

A Tündéerkert Bölcsődében vegyes csoportok vannak, minden csoportban van pelenkás és szobatiszta gyermek. A napi pelenkázások üteme rendszeresen történik, (illetve szükség szerint) a napirend része. A pelenkázáshoz szükséges kellékeket (pelenka, popsi törlő, kenőcs) a szülők hozzák gyermekeik számára.

A játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb örömszerző tevékenysége, így a bölcsődei nevelés leghatékonyabb eszköze is, amely segíti a gyermekeket a világ megismerésében és elfogadásban, elősegíti a testi, érzelmi és szociális fejlődésüket.

A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával, nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet. A gyermek igényeitől, helyzettől függően, kezdeményez vállal szerepet a játékban. A játék örömforrás, önként, szabadon végzett tevékenység, mintát nyújt, elősegíti a társas kapcsolatok fejlődését a szocializációt. A csoportszobát úgy rendezik be, hogy a lehető legcélszerűbben szolgálja a játszás és tanulás folyamatát. Olyan játszósarkokat kell kialakítani, melyek jól elkülönülnek egymástól, biztosítják az egyéni illetve, kis csoportos játszási lehetőségek különböző formáit. Pl.: babasarok, építősarok, fodrászsarok, konyha, alkotósarok, puha sarok. Kiemelten fontos feladat a játékkészlet összeállításának, pedagógiai szempontjainak a figyelembe vétele.

Mozgás, játékos testmozgás

A mozgás alapvető életszükséglet, elengedhetetlen feltétele a szervezet harmonikus működésének. A mozgás, a gyermek belső készítésén, saját kezdeményezésén alapul. Az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Fontos feladat megteremteni azokat a személyi, tárgyi, szervezési és nevelési feltételeket a megfelelő napirendet, melynek segítségével a gyermek szabadon mozoghat, miközben biztonságban érzi magát. Elegendő időt kapjon a mozgásra, a különféle mozgásformák gyakorlására, újak elsajátítására, megfelelően fejlődjön a mozgáskoordinációja. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. A játékeszközök felkeltsék aktivitását, érdeklődését fenntartsák. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

A sokrétű csoportszobai játékok a finommotorikát és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagy mozgásos játékok.

A tornaszobában rossz idő esetén is ki lehet elégíteni a gyermekek mindennapi mozgásigényét. Az udvari játék keretében gyakorolják a futást, a járást, a csúszdázást és a labdázást. Az udvari kis házakban örömmel bújócskáznak, fogócskáznak. Ügyesen ugranak, egyensúlyoznak. Szívesen bicikliznek és motoroznak, bejárják a bölcsőde egész udvarát.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa,

a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képekönnyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet. A kisgyermek figyelmét felkelti, megjegyzi a képekhez tartozó szöveget, felismeri az ábrát. A kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A rövid kitalált történetek a gyermekekről, csoportról, mindennapi eseményekről, állatokról, növényekről. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse.

A mese éppúgy, mint a játék örömforrás, feszültségoldás. A mesére a gyermekek önkéntelenül odafigyelnek. A mese közel hozza a gyerekeket és a felnőtteket, hiszen meséléskor odabújnak, odaülnek szorosan a kisgyermeknevelő mellé, és érzelmi biztonságban érzik magukat. A versek, mesék szoros részei a bölcsődei életnek, a kisgyermeknevelők minden nap verselnek, mesélnek a gyermekeknek.

Beszéd

A beszéd a kommunikáció egyik fajtája, és az emberi kapcsolatok fő eszköze.

A kisgyermek életében a szavak megértésénél nagy jelentősége van a szituációknak.

A beszéd a kisgyermeknevelő munkájának egyik legfontosabb eszköze. Nagyon fontos, hogy tisztán, jól érthetően beszéljen a gyermekekkel, minden kérdésükre adjon választ. Verbális – nonverbális eszközei összhangban legyenek.

A versek, mondókák, énekek nagyban hozzájárulnak a gyermekek beszédfejlődésének alakulásához.

A kisgyermeknevelők tisztában vannak azzal, hogy mindenki a saját ritmusában fejlődik, ezért senkit nem hasonlítunk a másikhöz.

Ének, mondóka

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre van lehetőség, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a közös éneklés által. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömet, érzelmi biztonságot adnak a

kisgyermeknek. Az ének, mondóka felkeltik a gyermek zenei érdeklődését, érzelmeit gazdagítja. Fejleszti figyelmét, koncentrációját, beszédfejlődését, szép kiejtését, szavak megértését, ritmusérzékét, összerendezett mozgásra ösztönöz.

Az éneklés, a dalos játékok, mondókák, jótékony hatásúak minden korcsoportú kisgyermek számára, felszabadítják gátlásaikat, feloldják félelmeiket. Az éneklés, a dalos játékok beépültek a napi munkarendbe. A gyermekek nagy örömmel ismétlik a ringató, érintgető, tapsoltató, és simogató, rímelő mondókákat.

A környezet megismerése

A Tündérbert Bölcsőde a gyermekek környezeti nevelését saját tapasztalataikra építi. A természeti jelenségek megfigyelése is érdekes tapasztalatot jelenthet. Séták alkalmával beszélgetnek az évszakok változásáról (tavasz, nyár, ősz, tél). Ilyenkor jó alkalom nyílik a közlekedés megfigyelésére is. A bölcsődés gyermeket a természetből elsősorban az állatok érdeklik, érdeklődve figyelik azokat, utánozzák hangjukat, mozgásukat, testi közelségbe is szívesen kerülnek velük, pl. bátran megfognak férgeseket, rovarokat (az azoktól való utálkozás már felnőttől tanult viselkedés). Az udvaron megfigyelik a madarak, bogarak, csigák, méhek életét. Terményeket, virágokat, növényeket gyűjtenek. A föld, a fű, a száraz és vizes homok tapintása, markolásása, a kavicsok gyűjtögetése lehetőséget ad a környezet megismerésére.

A Kiskertész leszek program segítségével megfigyelik a növények fejlődését, gondozását, újra hasznosítanak, betakarítják a termést, ismerkednek a felhasználási módjaival, elfogyasztásra is sor kerül.

Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a későbbi környezeti nevelést.

Beszélgetésekre kerül sor az időjárás – öltözködés kapcsolatáról. A 2,5 – 3 éves gyermekek már a színeket is ismerik. Örömmel mesélnek családjukról, testvéreikről, az otthon történt dolgokról.

Alkotó tevékenységek

A rajzolás (firkálás), festés, mintázás, ragasztás, gyurmázás fontos eszközei a gyermek személyiség fejlődésének. A gyermekek számára biztosított az alkotó tevékenység feltételei, figyelembe vételre kerül a fejlettségi szintje. A kisgyermeknevelő mintát ad, megmutatja a különböző technikákat, elismeréssel, megbecsüléssel, megőrzéssel segíti a tevékenység iránti érdeklődés fenntartását, személyiségfejlődésre gyakorolt hatását. A kisgyermeknevelők kreativitása sokrétű, rengeteg eszközt, használnak fel, hasznosítanak újra és látják meg benne a lehetőséget, hogy újat alkossanak.

Tanulás

A kisgyermek számára a gondozás és nevelés helyzetei, szinterei a tanulásnak. Észrevétlenül épül be és használja a kisgyermek a mindennapi cselekvéssorok végzése, tapasztalatok szerzése, ismeretek elsajátítása közben. Ezek együttesen idéznek elő tartós változást a kisgyermek viselkedésében, gondolkodásában.

10. A bölcsőde kapcsolatai

A bölcsőde együttműködik mindazokkal, akik a prevenció és az alapellátás területén a gyermekkel, illetve a kisgyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek, egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával.

Az óvoda-bölcsőde kapcsolat tartalmasabbá vált, amióta többcélú intézményi formában, óvoda-bölcsődeként működünk.

Több kisgyermek szociális vagy egyéb okok miatt a Család- és Gyermejjóléti Központ ajánlásával kerül felvételre. Ha a bölcsődében valamilyen problémát észlelünk a gyermekekkel kapcsolatban (elhanyagolás, bántalmazás, stb.), akkor jelzés megy a Család- és Gyermejjóléti Központ részére. Alkalmanként tájékoztatás szintjén, még kapcsolatba kerülünk Gyámhatósággal, Védőnői hálózattal, TMPSZ Dombóvári tagintézményének fejlesztőpedagógusaival.

A gyermekorvos heti 1 alkalommal meglátogatja bölcsődét, vizsgálat, gyógyszer receptre való kiírása, tanácsadás, tapasztalatcsere történik ez idő alatt.

Más bölcsődékkal is jó kapcsolat alakult ki az évek során, néhány pécsi bölcsődével, dunaujvárosi bölcsődével tartja az intézmény a kapcsolatot.

Ellenőrzés szintjén a Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályával és a Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával tartjuk a kapcsolatot főként.

11.A sajátos nevelési igényű gyermek, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek bölcsődei ellátása

A gyermekek bölcsődei elhelyezésének kettős funkciója van, egyik a gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs gondozása – nevelése, fejlesztése, a másik, hogy a sérült gyermekeket nevelő családok rövidebb vagy hosszabb időre segítséget kapnak gyermekük fejlesztéséhez. A szülő munkát vállalhat, lehetőséget kap a társadalomba való visszailleszkedéshez. Bölcsődénkben sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult kisgyermekeket is nevelünk. A sajátos nevelési igényt, korai fejlesztést a

Pedagógiai Szakszolgálat bizottsága állapítja meg, melyről szakértői véleményt állít ki a korai fejlesztés irányára. A Tündérgert Bölcsődében igény szerint sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésben résztvevő kisgyermeket gondozunk teljes integrációban, az ép gyermekekkel egy csoportban. A csoportokban általában 1-1 fő sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésben/gondozásban részesülő kisgyermek van elhelyezve, így ezekben a csoportokban 11 kisgyermek jár. Az ép gyermekek által nyújtott minta a fejlődésbeli elmaradást mutató kisgyermek számára, fejlődésüket segítheti, illetve az ép gyermek egészséges személyiségfejlődését teljessé teheti. A szakértői vélemények alapján a korai fejlesztést a TMPSZ Dombóvári Tagintézménye látja el. A logopédiai fejlesztés, beszédindítás helyben történik heti 1 vagy 2 nap a délelőtti órákban, a bölcsőde helyet biztosít a fejlesztő szakember számára, ezzel is megkönnyítve a családok életét, illetve szorosabban együtt tud működni a logopédussal. 2022 szeptemberétől a kisgyermek mozgásfejlesztésére is helyet tudunk biztosítani az utazópedagógus számára, ezzel is segítve a kisgyermek optimális fejlődését, biztosítva a szülőkkel való együttműködést.

12.A gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok

1993-ban született meg a szociális törvény, melynek kibontásaként 1997. november 1-vel lépett életbe „A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról” szóló törvény, ami komoly szemléletváltást eredményezett a gyermekvédelemben. Több új gondozási formát vezetett be és a meglévő intézményeket új rendszerbe foglalta.

A bölcsődéket is a gyermekvédelem rendszerébe helyezte el, mégpedig a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közé, azon belül is a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formájaként.

Napjainkban egyre több halmozottan hátrányos helyzetű és / vagy veszélyeztetett kisgyermek kerül a bölcsődébe, akiknek megfelelő ellátása megkülönböztetett figyelmet és nagyobb szakértelmet igényel a kisgyermeknevelő részéről.

A szülőkkel való bánásmód, kommunikáció is nehezebb, mivel ezek a családok sokkal érzékenyebbek.

Feladatok: prevenció és a lehetséges korrekció, elsődleges észlelő- és jelzőrendszer.

- A kisgyermek jólétének biztosítása
- A gyermekvédelmi problémák megelőzése

Ezeket a feladatokat egyrészt saját kompetencia határainkon belül, másrészt – mint elsődleges észlelő – és jelzőrendszer – más külső intézmények bevonásával, a velük való együttműködés biztosításával valósítja meg az intézmény.

13. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást nyújtók jogainak védelme

A szülők jogai:

- Az ellátás feltételeiről, felvétel rendjéről, házirend részletes szabályairól, minden esetben tájékoztatást kell nyújtani, illetve mindenki számára elérhetővé kell tenni.
- Biztosítani kell az egyenlő bánásmód, emberi méltóság tiszteletben tartáshoz, vallási, etnikai-faji hovatartozáshoz való jogot
- A szülők joga megismerni az intézmény működését, gyermekével kapcsolatos nyilvántartások vezetését
- A szülőket és gyermekeiket megilleti a személyes adatok védelme és a titoktartás
- A szülők számára elérhetővé kell tenni a gyermekjogi képviselő, elérhetőségeit (név, telefonszám, hely, időpont), hogy segítséget nyújthasson az igénybevevő szülők jogai gyakorlásában
- Az intézmény dolgozója csak olyan személy lehet, akivel szemben nem áll fenn, kizáró ok, tényező

A gyermekek jogai:

- segítséget kapjon a családjában történő neveléshez
- segítséget kapjon egészséges személyiség fejlődéséhez, kibontakoztatásához
- segítséget kapjon a korai szocializációhoz
- személyre szóló nevelést - gondozást kapjon
- hátrányos megkülönböztetéstől mentes nevelést-gondozást kapjon
- emberi méltóságát, személyi jogait tiszteljük

A szolgáltatást nyújtók jogai:

- Az intézmény dolgozóit megilleti a munkáltató, fenntartó védelme panasztétel esetén
- Az intézmény dolgozóit megilleti a magánélet védelme, személyes adatok védelme, család és házasság intézményének védelme, várandós, kisgyermeket nevelő anya védelme kötelezettsége, a dolgozók védelme, nem lehet hátránnyal a bölcsődében ellátandó gyermekek érdekeivel szemben.

- Az intézmény dolgozóink munkáját elismerjük, megbecsüljük.
- A munkáltató megfelelő munka körülményeket biztosítson.

Érdekképviselési Fórum működése:

Az 1997. évi XXXI. törvény 35. §-a alapján a Tündérvárosi Bölcsődében Érdekképviselési Fórum működik, ahol a szülő gyermeke jogainak élve védelmében, az intézményben dolgozók kötelezettségzegése, mulasztása esetén panaszkezelési jogával élhet.

A Tündérvárosi Bölcsőde vezetője és az érdekképviselési fórum kivizsgálja a panaszt, tájékoztatást nyújt, intézkedik a probléma megoldásának módjáról, írásban közli az érintettel 15 napon belül. Ha a panasz benyújtó nem ért egyet, a fenntartóhoz fordulhat. Az Érdekképviselési Fórum javaslatot tehet az intézmény működésével kapcsolatosan, véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő kérdésekben.

Az Érdekképviselési Fórum megalakításának és működésének jogszabályban meghatározottak szerint kialakított szabályait az intézmény fenntartója határozza meg. A Fórumban az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői a megfelelő számban képviseltethetik magukat.

14.A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége módja, formái

Képzés, továbbképzés

A 9/2000 (VIII. 4.) SZCSM rendelet írja elő a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről szóló kötelezettséget. A továbbképzési időszak alatt a továbbképzésre kötelezettek közül a felsőfokú képesítéssel rendelkező kisgyermeknevelőnek 80 pontot, egyéb szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelőnek 60 pontot kell szereznie. A továbbképzési ciklus 2018. január 1-től kezdődött és 4 évig tart.

A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személynek vezetőképzésen köteles részt venni, melyet két évente meg kell újítani.

Továbbképzéssel kapcsolatos feladatok a munkáltató részéről:

Megfelelő jogszabályok ismeretében, gondoskodik:

- a működési nyilvántartásba vételről,
- változások bejelentéséről, törlésről, szüneteltetéséről
- dolgozók tájékoztatásáról

- továbbképzési terv készítéséről
- normatív felhasználásáról
- a továbbképzésen résztvevők helyettesítéséről

A továbbképzési terv meghatározó elemeit a 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet írja elő, melyet a bölcsődevezető készít el.

- 2016. január 1-jétől a pedagógus életpálya kiterjed a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.
- A bölcsődei dajka munkakört betöltőnek meg kell felelnie a bölcsődei dajka munkakörhöz megállapított képesítési követelménynek a jogszabályi kivételekre figyelemmel.

Önképzés

A kisgyermeknevelők szakmai felkészültségét önképzéssel, folyóiratok olvasásával, internet hozzáférési lehetőséggel, belső továbbképzések, hospitálások, külső továbbképzésen szerzett új ismeretanyagok átadásával tartja fenn az intézmény. Szoros kapcsolatot ápol az óvodákkal, egymásnál hospitálnak, új tapasztalatokra, nevelői attitűdökre tesznek szert.

A bölcsőde dolgozóira jellemző a nyitottság, az elfogadás, a gyermekszeretet, az empátia, a tolerancia, a személyközpontú kommunikáció, az innovatív és aktív együttműködés.

15.A bölcsődei nevelés-gondozás belső ellenőrzése, a bölcsődei dokumentumok

A bölcsődében folyó nevelés-gondozás a szakmai program, valamint a működést szabályozó dokumentumok alapján történik. A szakmai program összhangban van az Országos Alapprogrammal, igazodik a helyi kívánalmakhoz, a fenntartó, a családok, az intézmény elvárásaihoz a szakmai önállóság megőrzése mellett.

A bölcsődevezető minden évben elkészíti az éves munkatervet és ellenőrzési tervet. A belső ellenőrzés feladata, hogy a bölcsődében folyó szakmai munka hatékonyságát figyelemmel kíséresse, szükség esetén korrigálja.

Munkánk átlátható, tervszerű és hatékony működése érdekében, szükséges az ellenőrzési és értékelési rendszer kidolgozása a szakmai irányelveknek megfelelően. Melynek tervezetét éves munkatervünk fogja tartalmazni.

A rendszeresen tartott munkaértekezletek, megbeszélések és belső továbbképzések a kisgyermeknevelőkkel való egyeztetés alapján történnek.

A szülőktől kapott pozitív visszajelzések is megerősítést adnak szakmai munkában.

A szülői elégedettséget 2-3 évente mérjük.

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentumok

- Bölcsődei törzslap
- Fejlődési napló
- Családi füzet
- Csoportnapló

A **Bölcsődei törzslap** a kisgyermek adatainak, egészségi és szomatikus állapotának rögzítésére szolgál, része a percentil tábla, a **Fejlődési napló**, melyen a gyermek egyéni fejlődésének követését rögzítik a kisgyermeknevelők a bölcsődebe kerüléstől az óvodába távozásig. A naplót a gyermek „Saját kisgyermeknevelője” vezeti, mely tartalmazza a gyermek fejlődését 1 év alatt havonta, 1 -3éves korig negyedévente vezetve. A napló minden egyes gyermekről olyan képet ad, ami csak rá jellemző, ami megkülönbözteti őt a csoport többi gyermekétől.

Fejlődési napló, mely tartalmazza, a családlátogatást, az adaptáció összefoglalóját és a kisgyermeknevelő nyomon követi, hogy a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható.

A fejlődési lap felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek gondozása- nevelése közben.

Családi füzet a szülő és bölcsőde kapcsolatának erősítésére, a nevelési módszerek összehangolásának segítésére szolgál, egyfajta kapcsolattartási forma. Személyes hangvételű, írásos forma. Kétirányú kommunikációt tesz lehetővé. A saját kisgyermeknevelő vezeti rendszeres bejegyzésekkel, mellyel motiválja a szülőket a kölcsönös üzenet írásra, kisgyermekükkel kapcsolatosan.

Bölcsődei csoportnapló az adott csoportra vonatkozó adatokat tartalmazza, amely fontos információkat tartalmaz a gyermekek testi-, lelki-, szociális fejlődéséről. A mindennapi fontosabb események, tevékenységek rögzítését szolgálja, külön az egyes gyermekre és az egész csoportra vonatkozóan. Tartásával segíti a kisgyermeknevelők közötti információcserét, a csoportban zajló pedagógiai munka tervezését és értékelését, és támpontot ad a gyermekekről vezetett fejlődési napló vezetéséhez.

A bölcsődevezető által vezetett dokumentáció

- Felvételi könyv (a felvételek függvényében folyamatosan);
- Statisztika - havi statisztika, éves statisztika, kedvezményezett gyermekek nyilvántartása;
- A gyermekek alapnyilvántartása, a térítési díjjal kapcsolatban (Gyermekvédelmi tv. szerint);
- Jelenléti kimutatás, távolmaradás, egyéb hiányzások, helyettesítések intézése; szabadság
- Elektronikus taj alapú nyilvántartás vezetése a KENYSZI (Központi Elektronikus Nyilvántartás) rendszerben.
- A dolgozók munkaköri meghatározása, alkalmassági vizsgálatok elrendelése, ellenőrzése (mikor kell ismét elrendelni);
- Továbbképzési kötelezettség nyilvántartás
- Munkaköri leírások készítése, frissítése;
- Szakmai képzések, továbbképzések nyilvántartása;
- Tárgyi eszközök leltárba vétele, selejtezés, éves leltárkészítés;
- Szakmai ellenőrzések dokumentálása
- Belső szabályzatok készítése, felülvizsgálata
- Intézményi dokumentumok éves felülvizsgálata, jogszabály módosításoknak megfelelő aktualizálása (szakmai program, SZMSZ)
- Egyéb: évnitő szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv)
- Munkaterv
- Évvégi beszámoló

16. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára
- Környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- Gazdag szókinccse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel
- A gyermekek többsége szobatiszta

1. számú melléklet:

Megállapodás

kisgyermek napközbeni ellátása – bölcsődei ellátás igénybevételéhez

Mely, létrejött egyrésztől Dombóvár Város Önkormányzata fenntartásában működő **Dombóvári Szivárvány Óvoda Tündérkert Bölcsődéje 7200 Dombóvár, Kórház u. 35,** **mint ellátást nyújtó,** másrészt törvényes képviselő/ szülő ,
- ellátást igénylő között , a mai napon.....a törvényes képviselő gyermeke
.....bölcsődei ellátása igénybevételéhez az alábbiak szerint:

Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:.....

Lánykori neve:.....

Születési helye, ideje:.....

Anyja neve:.....

Lakóhelye:.....

Tartózkodási helye:.....

Telefonszáma:.....

között, az alábbi feltételek szerint.

A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:.....

Születési helye, ideje:.....

Anyja neve:.....

Lakóhelye:.....

Tartózkodási helye:.....

TAJ száma:.....

1.A bölcsődei ellátás kezdete:.....

Várható időtartama:

- Annak a bölcsődei nevelési év végéig tart / augusztus 31/ amelyikben a gyermek a harmadik életévét betöltötte
- Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

2. Szolgáltatás típusa: bölcsődei ellátás

A Bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára.

A gyermek életkorának és egészségügyi állapotának megfelelően az alábbiakat biztosítja:

- a szakszerű gondozás-nevelés feltételeit,
- napi négyszeri étkezést,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelői rendszer), egyéni bánásmódot,
- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos, folyamatos beilleszkedés lehetőségét,
- megfelelő tárgyi feltételek,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a külön jogszabályban meghatározottak szerint,
- bölcsődei orvosi ellátást,
- óvodai életre való felkészítést

3. Az ellátás megszüntetésének módja:

- határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam leteltével,
- jogosultsági feltételek, okok megszűnésével,
- ha a gyermek betöltötte a 3. életévét, és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért,
- ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy törvényes képviselő kérelmezi a megszüntetést, a bölcsődevezető a megegyezett időpontban megszünteti az ellátást,
- a házirend többszöri súlyos megsértése esetén,
- a térítési díj meg nem fizetése esetén (fenntartói felszólításokat követően).

Az ellátás megszűnéséről a bölcsődevezető írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve annak törvényes képviselőjét.

Egyet nem értés esetén a jogosult, illetve törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtó határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnéskor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed:

- a térítési díj rendezésére

Jelen megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszíti.

Az ellátást igénylő a házirend egy példányát átvette, az abban foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartását.

Az ellátást igénylő kijelenti, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek. Vállalja, hogy a kérelemhez csatolja a szükséges dokumentumokat, valamint ha a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül a bölcsődevezetőnél jelzi.

4. A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályok

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény az alapellátások keretében tartozó szolgáltatásokért intézményi térítési díjat állapít meg. Az intézményi térítési díj az étkezésért megállapítható térítési díj, valamint a gondozási díj napi összege. Az étkezési térítési díj alapja az élelmezés nyersanyagkötségének egy ellátottra jutó napi összege.

Ingyenes étkezésre jogosultak:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermekek,
- azok az egészséges gyermekek, akiknek a családban nevelkedő testvére – függetlenül az életkorától – tartósan beteg vagy fogyatékos,
- akinek a családjában három vagy több gyermek nevelkedik,
- akinek a nevelésbe vételét a gyámhatóság elrendelte,
- akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

Az étkezési térítési díj összege:..... Ft/fő/nap, diétás étkezés :..... Ft/fő/nap , mely a mindenkor érvényes önkormányzati rendelet alapján, valamint az 1997. XXXI. Gyvt. 151§ (4) bekezdése alapján kell megállapítani. A törvényes képviselő a 328/2011. (XII.29.) számú kormányrendelet 6. számú mellélete szerint nyilatkozik, kedvezményre való jogosultságáról. A szülő az étkezésre vonatkozó támogatási határozatot bemutatja, térítési díj figyelembevétele céljából.

Lemondás: .igénybevételt megelőző nap.

Gondozási díj:.....Ft/fő/nap ,mely a mindenkor érvényes önkormányzati rendeletben meghatározott összeg. A gondozási díj, nem visszatérítendő, egész hónapra szól, a gyermek hiányzása esetén is fizetendő, ellentétben az étkezési díjjal.

A gondozási térítési díj megállapítása céljából, a kötelezett, 1997. XXXI. Gyvt. 150 § (1)-(3) bekezdése alapján kell megállapítani. A törvényes képviselő a 328/2011. (XII. 29) számú kormányrendelet 5. számú melléklete szerint nyilatkozik, jövedelmi helyzetéről. A szülő/törvényes képviselő, a gondozási díj alól való mentesség esetén, kedvezményre való jogosultságot igazoló dokumentumokat, határozatot bemutatja.

Az igénybe vevő vállalja, hogy a térítési díj (ak) havi összegét a bölcsőde által meghatározott időpontban rendezi. Egyben tudomásul veszi, hogy a térítési díj összege az önkormányzati rendeletnek megfelelően évente változik.

A Gyvt 148. § (6) bekezdése alapján, ha a kötelezett a térítési díjakat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a térítési díjakról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről

Alulírott nyilatkozom és aláírással igazolom, hogy az intézmény, az ellátás igénybevételének megkezdésekor a az alábbiakról tájékoztatott:

- A szolgáltatások rendjéről, tartalmáról,
- A gyermekekről vezetett nyilvántartásokról
- A bölcsődei ellátás megszűnéséről
- A fizetendő térítési díjakról
- A panaszok gyakorlásának módjáról
- A jogosultak jogait érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról
- A házirendről
- A személyazonosító adatokban beállt változások tájékoztatásának kötelezettségéről

A megállapodást kötő felek egyetértenek abban, hogy jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a tárgykört érintő hatályban lévő törvények és azok végrehajtási rendeletei, illetve az intézmény által kiadott házirend szabályai az irányadók.

A fentieket átolvasás után, mint akaratukkal egyezőt aláírásukkal hitelesítik a felek.

Dombóvár, 2022

.....
bölcsődevezető

.....
szülő/törvényes képviselő

2. számú melléklet:

Házirend

1. A bölcsődében 20 hetes kortól három éves korig neveljük - gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb, 2 héttel az ellátás megkezdésétől a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2. A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől – Péntekig: 6.00 – 17.00

A gyermekekért legkésőbb 16.55-ig szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

3. Kérjük a kedves szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 8.30 - ig megérkeznek a bölcsődébe, ha később érkeznek kisgyermekük számára nem tudunk reggelit biztosítani. Legkésőbb 9.00 óráig meg kell érkezni ,utána zárjuk a bölcsődét. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, illetve gyermekükért étkezések előtt vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők étkezési idő alatt nem tudják megfelelően fogadni, illetve kiadni az érkező gyermeket.

4. A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

5. Kérjük a kedves szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili vagy a WC használatát, majd kézmosás után kísérik be őket a csoportszobába és tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek helylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi eseményekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

6. A bölcsődéből a gyereket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek, és ittas személy számára, a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket.

7. A bölcsődei átadóknban minden kisgyermeknek külön szekrénye van, a ruhák tárolására. A bölcsődében egyéb helyen hagyott, ill. a gyermeken lévő (ékszer) tárgyakért felelősséget nem tudunk vállalni.

8. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.

9. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit a családi füzetbe kérünk beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.

10. Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradását, lehetőleg egy nappal előtte, de legkésőbb reggel 8 óráig be kell jelentenie. A gyermekek hiányzásának lejelentését csak a bölcsőde telefonszámán 74/466-424 tudjuk fogadni. Újbóli érkezést, az előző nap legkésőbb 10 óráig kérjük jelezni. Ellenkező esetben a kisgyermeket nem tudjuk bevinni a bölcsődébe és étkezést biztosítani a számára.

11. Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.

A befizetés történhet:

- Késspénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

12. A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszafizetése /kimaradás esetén/, az Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezetnél történik, vagy a megadott befizetés napján, a bölcsődében az élelmezésvezetőnél.

13. A 3 nap vagy, ennél hosszabb betegség miatti hiányzás esetén a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni kivéve, ha a szülő előre jelezte a hiányzást.

Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

14. Két hónapi folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

15. Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy „családi füzetet” melybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről, eseményekről, programokról. Örömmel vesszük, ha a szülők is bejegyzéseiket tesznek, a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

16. Évközben a bölcsőde szülői értekezletet, szülőcsoportos beszélgetéseket szervez, egyéni beszélgetésekre biztosít lehetőséget, a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

17. A bölcsőde Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselőtestülete által jóváhagyott időpontban nyáron 3 hétre bezár, a zárás időpontjáról, az aktuális év február 15-ig tájékoztatjuk a szülőket.

18. Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde egész területén, **TILOS A DOHÁNYZÁS!**

19. Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a kijelölt parkolóhelyeket vegyék igénybe, kisgyermekük bölcsődébe való hozatalakor és hazavitelekor. A gazdasági bejárat előtt lévő területet, kérjük szabadon hagyni, a szállítók részére van fenntartva!

20. Az 1997.évi XXXI. Gyvt.. 36.§ alapján a szülő panasszal fordulhat a Bölcsőde vezetőjéhez, vagy az Érdekképviseleti fórumhoz a következő esetekben:

1. az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyiségi jogainak, kapcsolattartásainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai, titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése esetén, vagy

2. az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében.

21. Kérjük a szülőket, hogy minden esetben a személyazonosító adatokban beállt változásokról tájékoztassanak bennünket.

A házirend betartását köszönjük. Reméljük, hogy együttműködésünket segíti.